

AVIZ

referitor la proiectul de Lege de modificare a Legii nr.411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat

Analizând proiectul de **Lege de modificare a Legii nr.411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.124 din 30.05.2006,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, cu modificările ulterioare, intervențiile legislative propuse având drept scop asigurarea unui mecanism funcțional viabil al fondurilor de pensii private.

Prin proiect se aduc îmbunătățiri semnificative privind definirea și unificarea noțiunilor utilizate în cadrul legislativ care implementează sistemele de pensii, cuprinderea obligatorie a participanților la sistem, prin includerea persoanelor în vârstă de până la 35 de ani, redefinirea claselor și plafoanelor de investire, relaxarea cerințelor de capital social pentru administratorii fondurilor de pensii, definirea, organizarea și structurarea fondului de garantare pentru acoperirea riscului administrării fondurilor de pensii facultative și a celor obligatorii, modificarea modului de calcul al comisioanelor, posibilitatea ca administratorii să poată derula ambele tipuri de fonduri de pensii, transpunerea prevederilor Directivei 2003/41/CE/PE privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale, acestea fiind cele mai importante.

Proiectul face parte din categoria legilor organice, preluând acest caracter de la actul normativ de bază asupra căruia intervine legislativ, potrivit art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1), prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Din punct de vedere al dreptului comunitar, actualul demers normativ cade sub incidența reglementărilor statuate la nivelul Uniunii Europene, integrate Politicii sociale și ocupării forței de muncă, politică comună europeană prioritară a Uniunii Europene, având ca fundament juridic art. 47 alin.2, art. 55 și art. 95 alin 1 din **Tratatul de instituire a Comunității Europene**.

Cu caracter informativ, precizăm faptul că, la nivelul statelor membre (în special în Austria și Franța) există o radicalizare a caracteristicilor neo-liberale ale modelului social-european: politica de ocupare deplină a forței de muncă (full employment), distribuția proporțională a plafonului de pensii, reducerea indemnizațiilor de asigurare socială, prelungirea și egalizarea vârstei de pensionare, sistemul privat de pensii și de sănătate, etc.

În aceeași ordine de idei, sistemul privat de pensii este funcțional și deja sunt efectuate plăți către cei ce au contribuit la fondurile de **pensii** ocupaționale. Dar reglementările naționale privind participarea persoanelor care exercită o activitate independentă la instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale diferă.

În unele state membre, instituțiile pentru furnizarea de pensii ocupaționale pot funcționa pe bază de acorduri cu un sector sau asociații profesionale ale căror membri exercită o activitate independentă sau direct cu persoane care exercită o activitate independentă sau cu salariați. În alte state membre, o persoană care exercită o activitate independentă poate, de asemenea, să devină membru al unei instituții, în condițiile în care acea persoană acționează ca angajator sau oferă serviciile sale profesionale unei întreprinderi, în timp ce în legislația unor alte state membre, persoanele care exercită o activitate independentă nu pot să se afilieze unei instituții pentru furnizarea de pensii ocupaționale dacă nu îndeplinesc anumite condiții, inclusiv acelea impuse de legislația socială și de dreptul muncii.

De exemplu noul sistem de **pensii** adoptat în Suedia a fost introdus treptat și constă, practic, din două tipuri concomitente de **pensii**: pensia de bază (income pension) și pensia „viageră“ (premium

pension) sau așa-zisa „pensie privată“. Pensia de bază provine din fondurile plătite de-a lungul vieții către sistemul național de pensii, în timp ce pensia privată este o schemă în cadrul căreia o anumită cotă din contribuțiile salariatului sunt investite, spre a fi administrate, în diverse fonduri, conform opțiunii acestuia (pension savers). În acest sistem, toate obligațiile de plată către asigurat încetează în momentul decesului. Paralel cu noul sistem menționat, există și posibilitatea depunerii unor sume destinate asigurării unei pensii private suplimentare, prin încheierea unei polițe de asigurare și pensii suplimentare, în baza unui contract încheiat cu bănci sau societăți de asigurare. Spre deosebire de sistemul obligatoriu de cotizare din cadrul sistemului național de asigurări sociale, sumele acumulate în cadrul acestui sistem suedez privat pot fi moștenite. Sumele depuse de cetățeni în fondurile de pensii private sunt scutite de impozit în anul realizării veniturilor, dar nu pot depăși un nivel maxim, care se stabilește anual. Sumele cotizate la fondurile private din cadrul noului sistem suedez de pensii (premium pension) sunt intangibile până în momentul pensionării, de regulă la 65 de ani, dar nu mai devreme de 55 de ani, iar perioada minimă de cotizare este de 30 de ani.

De aici se desprinde concluzia că, în această materie, sistemele de reformă sunt esențialmente naționale iar o armonizare forțată riscă să compromită echilibrele existente între actorii sociali și economici din fiecare țară, echilibre realizate în timp, după modalități și într-un ritm propriu fiecărei țări.

La nivelul Uniunii Europene, conform principiilor statuate politicii europene sociale, a fost adoptată **Directiva Parlamentului European și a Consiliului UE cu nr. 2003/41/CE în data de 3 iunie 2003 cu privire la activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale**, dar și **Directiva nr.1998/49/EC adoptată de Consiliul UE în data de 29 iunie 1998, referitoare la protejarea drepturilor de pensie suplimentare a persoanelor angajate sau a lucrătorilor independenți care se deplasează în Comunitatea Europeană**, ultima directivă fiind tangentă obiectivelor prezentului demers legislativ.

Elementele cu caracter de noutate ce au fost transpuse în proiectul de lege supus spre avizare, din prima directivă menționată mai sus, alăturându-se elementelor menținute în vechea reglementare vizează, în principal, unificarea noțiunilor utilizate în cadrul legislativ ce implementează sistemul de pensii privat, redefinirea, reorganizarea

fondului de garantare, astfel încât să acopere, în totalitate, riscul administrării fondurilor de pensii facultative și a celor obligatorii, competențele de intervenție de natură administrativă și financiară, ca și atribuțiile Comisiei de supraveghere, pentru o protejare eficientă a interesele membrilor și a beneficiarilor fondurilor de pensii private, introducerea elementelor definitorii a provizioanelor tehnice reprezentate în special de volumul de pasive corespunzătoare angajamentelor financiare rezultate din portofoliul de investiții ce acoperă riscurile biometrice și pe cele privind investițiile. Sunt de asemenea reglementate și situațiile în care participantul la acest fond de pensie privat, în România, ce a fost detașat într-un alt stat membru are dreptul la continuarea plății contribuțiilor la acea schemă pe durata detașării sale (art. 6, punctul 1 din Directivă).

Din analiza comparativă a proiectului, raportată la prevederile Directivei nr.2003/41/CE, a rezultat că în ansamblul lor, exigențele comunitare în domeniu au fost preluate de-o manieră precisă și riguroasă.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. La titlu, deoarece intervenția legislativă asupra legii de bază constă atât în modificarea, cât și în completarea acesteia, este necesară reformularea astfel:

„Lege

pentru modificarea și completarea Legii nr.411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat”

2. Pentru motivul prezentat anterior, precum și pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, partea introductivă a Articolului I trebuie reformulată astfel:

“**Art.I.** - Legea nr.411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1033 din 9 noiembrie 2004, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:”.

3. Având în vedere că articolele în cadrul legii de bază se succed în ordinea firească a numerelor și întrucât titlurile capitolelor I, II, IV, XI, XII și XV nu se modifică, acestea nu mai trebuie supuse intervenției legislative, urmând ca referirea la ele să se elimine.

Totodată, potrivit uzanței în redactarea actelor normative cu obiect similar de reglementare, fiecare intervenție legislativă asupra unui element structural din legea de bază trebuie numerotată cu un punct subsumat Art.I.

Ca urmare a acestor observații, modificarea art.1 din legea de bază trebuie marcată cu pct.1, a art.2, marcată cu pct.2, a art.3, marcată cu pct.3, a art.4, marcată cu pct.4 ș.a.m.d, fiecare punct cuprinzând o parte dispozitivă în care se precizează elementul structural vizat, după următorul exemplu:

- “1. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:”
(în continuare se va reda textul propus pentru art.1).
- “2. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:”
- “3. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:”

După acest exemplu se va proceda la redactarea tuturor intervențiilor legislative **vizând modificarea** unor elemente structurale din legea de bază.

4. La art.2, semnalăm că deși textul este structurat pe două alineate, s-a omis marcarea alin. “(1)”. Propunem corectarea.

La definițiile date termenilor și expresiilor din cuprinsul alin. (1), pentru evitarea repetării unor cuvinte, precum “reprezintă” și “este”, sugerăm ca în locul acestora să se introducă câte o cratimă, după următorul exemplu:

“1. activele unui fond de pensii administrat - instrumente financiare ... “.

“7. administratorul special - orice persoană juridică ... “.

“15. contractul de depozitare - contractul încheiat ... “.

La pct.5 al art.2, pentru precizia textului, este necesară înlocuirea sintagmei „unei societăți” cu sintagma „unei societăți comerciale”.

La pct.12 al art.2, deoarece la aprobarea prin lege Ordonanța de urgență a Guvernului nr.50/2005 a suferit și completări, nu numai modificări, pentru o informare corectă și completă, sintagma “aprobată cu modificări prin Legea nr.313/2005” trebuie înlocuită cu sintagma “aprobată cu modificări și **completări** prin Legea nr.313/2005”.

La art.2 alin.(2), este necesară reanalizarea expresiei “numită prima entitate” deoarece formulările de genul “orice entitate în care prima entitate (lit.b), “orice altă entitate” (lit.c), pot crea confuzii în mediul faptic.

5. La art.3, întrucât dispoziția este alcătuită dintr-un singur alineat, marcarea cu “(1)” trebuie eliminată.

6. În situația prevăzută la actualul pct.3, intervenția legislativă care vizează modificarea titlului Capitolului III trebuie marcată ca punct

distinct, observație valabilă și pentru articolele din cuprinsul acestuia, pentru care se vor introduce puncte, urmate de partea dispozitivă.

7. La art.16 alin.(3), întrucât după adoptare Legea nr.554/2004 a mai suferit unele modificări, pentru o informare corectă, după titlul acesteia trebuie introdusă mențiunea “cu modificările ulterioare”.

8. La art.17 alin.(2), pentru enumerarea documentelor în ordinea firească a elaborării lor, este necesară invocarea, mai întâi a contractului de societate civilă de constituire a fondului de pensii, marcat ca lit.a) și apoi, ca lit.b), actele individuale de aderare la aceste contract.

9. La art.21 alin.(3), pentru ca dispoziția referitoare la încetarea oricărei activități aferente fondului de pensii de către administrator să aibă caracter **imperativ**, sugerăm înlocuirea expresiei “Administratorul încetează orice activitate”, prin expresia “Administratorul **este obligat să înceteze** orice activitate”.

10. La art.23 alin.(1) lit.c), întrucât după adoptare Legea nr.297/2004 a mai suferit unele intervenții legislative, pentru o corectă și completă informare, după titlul acesteia trebuie introdusă precizarea “cu modificările și completările ulterioare”.

La alin.(2) al aceluiași articol, pentru corectitudinea redactării, expresia “lit.c) și e) ale alin. (1)”, trebuie redată sub forma “alin.(1) lit.c) și e)”.

11. La art.28 alin.(3), având în vedere că instituția nulității creează efecte diferite în plan juridic, după cum aceasta poate fi nulitate absolută sau relativă, pentru evitarea oricărei erori în procesul aplicării actului normativ este necesară precizarea formei de nulitate, respectiv nulitate absolută sau nulitate relativă.

12. La actualul pct.5, nu mai este necesară menționarea capitolului în care figurează articolele supuse modificării.

Totodată, precizăm că nu este uzuală modificarea mai multor articole printr-o singură dispoziție, fiind necesară **câte o parte dispozitivă pentru fiecare articol**, după următorul exemplu:

“5. Alineatul (1) al articolului 30 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

În continuare, se va reda textul propus pentru alin. (1) și se va elimina din fața textului mențiunea “Art.30”, întrucât intervenția legislativă nu vizează întregul articol.

“6. Articolul 31 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

“7. Articolul 33 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

După acest exemplu se va proceda și la modificarea art.49 (pct.6), art.50 (pct.7), art.51 (pct.8), art.55 (pct.10), art.57 (pct.11), alin. (1) al art.60 (pct.12), alin. (2) al art.74 (pct.14), art.76 (pct.15), art.77 (pct.16), art.79 (pct.17), art.80 (pct.18), art.81 (pct.19), alin. (2) al art.82 (pct.20), art.83 (pct.21), art.134 (pct.2), alin. (2) al art.141 (pct.30), art.165 (pct.34) și art.182 (pct.39).

Observația privind eliminarea din fața textului a numărului de articol este valabilă, în mod corespunzător, și pentru intervenția legislativă asupra alin. (1) al art.33, alin. (1) al art.60 și alin. (2) al art.74.

13. În situația prevăzută la **actualul pct. 9**, unde intervenția legislativă vizează abrogarea alin. (2) al art.53, partea dispozitivă trebuie reformulată, astfel:

“9. Alineatul (2) al articolului 53 se abrogă”.

14. La actualul pct.11, referitor la textul propus pentru art.57 alin.(1) lit.g), pentru ca textul să debuteze cu o formă verbală asemănătoare celorlalte enumerări, propunem eliminarea cuvântului “dispune”, din enunțul incipient.

15. La actualul pct.13, unde intervenția legislativă vizează abrogarea unor articole, partea dispozitivă trebuie reformulată astfel:

“13. Articolele 69 și 70 se abrogă”.

16. La actualul pct.14, menționăm că potrivit rigorilor de tehnică legislativă, invocarea elementelor structurale din legea de bază nu se face prin abrevieri. De aceea, abrevierea “art.” din partea dispozitivă trebuie redată *in extenso*.

Reiterăm observația pentru toate situațiile similare din proiect.

17. La actualul pct.19, referitor la textul propus pentru art.81, pentru suplețea proiectului, sugerăm eliminarea titlului Legii nr.554/2004, întrucât acesta a fost deja redat al art.16 alin.(3) și introducerea mențiunii “cu modificările ulterioare” după numărul acestei legi.

18. La actualul pct.21, cu referire la art.83 alin.(1) lit.a), pentru un plus de rigoare în redactarea textului, propunem ca sintagma “**ale art.64, art.65, alin(1) al art.66 și alin.(1) al art.82**”, să fie redată sub forma “art.64, art.65 alin.(1), art.66 și art.82 alin.(1)”.

19. La actualul pct.22, întrucât este redat întregul text al art.88, partea dispozitivă trebuie reformulată astfel:

“22. Articolul 88 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

20. La actualul pct.24, referitor la textul propus pentru art.100 alin.(2), întrucât alineatele din legea de bază sunt marcate cu cifre **încadrate între paranteze**, pentru uniformitate în redactarea textului, expresia “alin.1” trebuie redată sub forma “alin. (1)”.

Totodată, pentru un plus de rigoare în redactare, după verbul “selectează” trebuie introdus substantivul “administratorii”

21. La actualul pct.25, pentru precizia normei de abrogare, este necesară reformularea astfel:

“25. Capitolul XIII “Fondul de rezervă”, **cuprinzând articolele 107-109**, se abrogă”.

22. La actualul pct.26, referitor la textul propus pentru art.118 alin. (3), pentru corectitudinea normei de trimitere, mențiunea “art.80 alin. (2) lit.c)” trebuie înlocuită cu mențiunea “art.80 alin. (2) lit.e)”.

La alin.(2) al aceluiași articol, având în vedere că netransmiterea de către administrator a informațiilor privind schimbarea regulilor schemei de pensii este sancționată contravențional, conform art.165 alin. (1) lit.a), este necesar ca textul să instituie o obligație expresă a acestuia, prin înlocuirea sintagmei “Administratorul transmite”, din enunțul incipient, cu sintagma “Administratorul **este obligat** să transmită”.

Pentru același considerent este necesară și reformularea punitivă a părții introductive a art.119 alin. (1), unde expresia “Administratorul elaborează și transmite” trebuie înlocuită cu expresia “Administratorul este obligat să elaboreze și să transmită”.

La art.119 alin.(2) și (3), pentru unitate terminologică, după cuvântul “raportul” trebuie introdus adjectivul “anual”.

23. La actualul pct.27, unde intervenția legislativă vizează completarea art.127 cu un nou alineat, partea dispozitivă trebuie reformulată astfel:

“27. După alineatul (2) al articolului 127 se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:”.

După acest exemplu se va redacta și partea dispozitivă a pct.33.

24. La actualul pct.29, deoarece se modifică întregul articol, este necesară introducerea în fața alin.(1) a mențiunii “Art.136”.

25. La actualul pct.31, precizăm că prin art.42 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private,

aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.313/2005, a fost abrogat Capitolul XIX “Supraveghere și control”, astfel că o nouă abrogare nu se mai motivează, urmând să se elimine această dispoziție.

26. La art.162 alin.(5), pentru respectarea caracterului unitar în redactarea actelor normative, principiile enunțate la lit.(b), (c) și (d) trebuie marcate sub forma b), c) și d).

27. La art.163, pentru precizia normei, este necesar să se menționeze numărul legii avute în vedere și eventualele intervenții legislative ulterioare adoptări.

28. La art.165, pentru ca dispoziția referitoare la contravenții să fie completă, urmează ca după art.165 să se introducă un nou articol, art.165¹, care să cuprindă norma de complinire cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, în următoarea redactare:

“35. După articolul 165 se introduce un nou articol, art.165¹, cu următorul cuprins:

“**Art.165¹**. - Prevederile art.165 se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare”.

29. La actualul pct.35, sugerăm marcarea abrogărilor avute în vedere în cadrul a două puncte distincte, în următoarea redactare:

“35. Articolele 170, 171 și 173 se abrogă”.

“36. Alineatele (1) și (2) ale articolului 175 se abrogă”.

30. La actualele pct.36 și 37, întrucât ambele vizează același articol, pentru o mai bună sistematizare a dispozițiilor normative, precum și pentru suplețea proiectului, este necesară comasarea acestora într-un singur punct, pct.36, cu următoarea parte dispozitivă:

“36. Alineatele (3) și (6) ale articolului 175 se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

În continuare, se vor reda textele celor două alineate și se va elimina partea dispozitivă a pct.37.

31. La actualul pct.38, este necesară reanalizarea normei de abrogare, întrucât art.1812 menționat în text nu există în legea de bază.

32. La actualul pct.40, precizăm că art.183 nu poate fi abrogat, întrucât acesta reprezintă dispoziția privind intrarea în vigoare a legii de bază, astfel că trebuie eliminat.

33. În aplicarea prevederilor art.43 alin.(1) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, după partea dispozitivă a actului normativ, în speță în finalul art.I, trebuie introdusă o mențiune privind transpunerea în dreptul intern a Directivelor Uniunii Europene din materia reglementată, similar precizării din finalul Expunerii de motive, fără a fi încorporată în cadrul unui articol distinct.

34. La Art.II, pentru respectarea caracterului unitar în redactarea actelor normative, este necesară reformularea textului astfel:

“**Art.II.** - Legea nr.411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1033 din 9 noiembrie 2004, cu modificările ulterioare, și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica, dându-se textelor o nouă numerotare”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 793/5.06.2006.